

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9PPOm/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522202743
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3522202743.1

Uznesenie

515209278egalovátovenia:

súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o mal. V. X., D.. W. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky L. X., D.. W. XX.XX.XXXX, N. G. XXX, a otca V. X., D.. W. XX.XX.XXXX, N. G. XXX, maloletá v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

„Maloletá V. X., D.. W. XX.XX.XXXX, sa od 22.09.2022 dočasne zveruje do starostlivosti Y.I. A. W. V. F. H., Z. Z. H.D., M. XX.“

II. Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

„Súd opakovane ukladá maloletej V. X., D.. W. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie - pobyt v Y. A. W. V. F. H., Z. Z. H., M.É. XX, za účelom poskytnutia odbornej pomoci maloletej, a to na dobu X mesiacov.“

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená dočasne do starostlivosti Y. A. W. V. F. H., Z. Z. W. H., M. XX. Súčasne podal aj návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletej - pobyt v Y. A. W. V. F. H., Z. Z. H., M. XX, za účelom odbornej pomoci maloletej, a to na dobu X mesiacov. V návrhu uviedol, že maloletej a jej sestram bolo uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) a ods. 4 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), a to Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/24/2022-11 z 22.03.2022 (vykonateľné od 22.03.2022) v spojitosti s Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/19/2020-192 z 10.09.2011 a Rozsudkom Krajského súdu Trenčín č.k. 6CoP/65/2021-255 z 18.01.2022. Výchovným opatrením bol nariadený pobyt maloletých v Y. A. W. V. F. H. (ďalej len „Y. H.“) za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých na obdobie X mesiacov. Toto obdobie uplynie dňa 22.09.2022. Zároveň bola rodičom uložená povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom a s Y. H. a bola im uložená vyživovacia povinnosť vo výške minimálneho výživného na každé dieťa. Maloleté deti boli do Y. H. odovzdané W. G. Y. Ž. dňa 24.03.2022. Dňa 22.04.2022 sa uskutočnila v Y. H. prípadová konferencia, na ktorej bol dohodnutý plán sociálnej práce. Prípadovej konferencii sa zúčastnil otec, matka bola v tom čase hospitalizovaná na psychiatrii v H. a neskôr absolvovala liečenie v psychiatrickej liečebni. Otec maloletých sa po skončení prípadovej konferencie vyjadril, že ľutuje, čo sa stalo ich deťom, že deťom verí, že sa z toho poučil a že v budúcnosti sa to už nezopakuje. Tiež uviedol, že páchatel, ktorý je stále väzobne stíhaný, by už neprekročil prah ich domu. Matka tieto postoje vyjadrila neskôr, po absolvovaní liečenia. Jej aktuálny psychický stav je dobrý, liečenie jej podľa jej slov veľmi pomohlo. Všetky štyri deti sa na podmienky Y. H. veľmi dobre adaptovali, Y. H. hodnotí na dobrej úrovni aj spoluprácu s rodičmi. Deti, s výnimkou maloletej V., sa od začiatku vyjadrovali, že sa chcú vrátiť domov do rodinného prostredia. Maloletá V. ale uviedla, že má problém s tým, aby sa vrátila domov.

Vysvetľuje to tak, že nemá problém so samotnými rodičmi, resp. starými rodičmi, s ktorými má dobrý vzťah, ale prostredie na ňu pôsobí zle, pripomínajú sa jej negatívne zážitky, ktoré tam prežila v súvislosti s osobou páchatela, čo je aj jeden z následkov posttraumatickej stresovej poruchy. Maloleté deti X. boli uvoľňované do domáceho prostredia najprv na krátkodobé víkendové pobyty, neskôr počas letných prázdnin absolvovali opakované viacdenné pobyty, ktoré prebehli bez akýchkoľvek problémov. Deťom sa rodičia venovali, mali spoločný program, výlety, pomáhali tiež v domácnosti. Z pobytov sa vracali spokojné, neboli zaznamenané žiadne problémy, rodičia aj deti hodnotili tieto pobyty ako prospešné. Maloletá V. sa na základe vlastnej žiadosti zúčastnila iba víkendového pobytu v auguste 2022, pričom kontakt s rodičmi neodopiera, ale žela si ho predovšetkým mimo domácnosť. Na záverečnej prípadovej konferencii v Y. H. dňa 07.09.2022 sa vyjadrila, že ju to mrzí, ale nechce sa vrátiť domov, chce zostať v Y. H.. Pobyt v domácom prostredí jej spôsobuje retraumatizáciu, preto s ňou pracuje psychologička. Maloleté deti G., L.F. V. G. sa vyjadrili, že sa chcú vrátiť domov k rodičom, rodičia s týmto súhlasia a návrat detí do domáceho prostredia podporuje aj Y. H.. Rodičia sú pripravení si deti dňa 22.09.2022 v Y. H.Č. prevziať do starostlivosti. O tom, že maloletá V. chce zatiaľ v Y. H. zostať rodičia už vedia, mali možnosť sa o tom s ňou rozprávať a bolo to aj predmetom prípadovej konferencie v Y. H. dňa 07.09.2022, na ktorej sa zúčastnili. Boli im vysvetlené dôvody jej rozhodnutia. K tomu sa vyjadrili tak, že tým nesúhlasia, je im to ľúto, chcú, aby aj maloletá V. išla domov, ale nechajú to na rozhodnutie súdu. Y. H. vo svojej správe z 13.09.2022 okrem iného uvádza, že V. zvládla proces adaptácie v Y. H. bez výraznejších ťažkostí, bola nápomocná pri spoločných činnostiach a spolupráca s ňou prebiehala na veľmi dobrej úrovni. Počas individuálnych stretnutí je V. komunikatívna, už od začiatku vyjadrovala záujem o individuálne stretnutia s psychologičkou, ktoré sú realizované v pravidelných intervaloch. U V. pozorujú postupné vyrovnávanie sa s minulosťou a orientáciu na prítomnosť a blízku budúcnosť. V. si sama uvedomuje zvýšené prežívanie napätia, ktoré sa snaží regulovať plánovaním si naplneného programu na každý deň. Spoločne s psychologičkou Y. H. preberajú jej predstavy a nápady. Počas spoločných stretnutí sa taktiež zameriavajú na prácu s telom a vnímanie telesných signálov. V. už po príchode do Y. uvádzala, že nemá záujem vrátiť sa do domáceho prostredia, nakoľko sa jej pripomínajú všetky spomienky na udalosti, ktoré sa tam odohrali. Dochádza k retraumatizácii vplyvom návratu do prostredia, kde sa trauma odohrala. V. taktiež opisuje svoje vzťahy s rodičmi ako ochladnuté na základe uplynulých udalostí (pre rodičov bolo náročné uveriť tomu, čo sa stalo). Počas spoločných stretnutí s rodičmi sa však podarilo dospieť k tomu, že obaja rodičia vyjadrili dôveru svojim dcéram (V. a G.) voči uplynulým udalostiam a ubezpečili ich, že zabránia akémukoľvek kontaktu s páchatelom. V. sa však ani napriek tomu nechce vrátiť späť do rodinného prostredia. V rámci zachovania rodinných vzťahov je však ochotná navštevovať rodinu aspoň počas víkendov a sviatkov s cieľom rozvíjania rodinných vzťahov a obnovenia vzájomnej dôvery. V rámci súrodeneckých vzťahov má V. vytvorený najbližší vzťah so sestrou G.. Celkovo Y. H. hodnotí správanie V. ako bezproblémové a podporujú ju v jej záujme ostať naďalej v Y. H. a nevracať sa do rodinného prostredia s tým, že bude naďalej kladený dôraz na udržiavanie a rozvoj rodinných vzťahov. V. je v školskom roku 2022/2023 študentkou 1. ročníka Z. A. Š. Z. I. N. S. H., odbor stolár. Deviaty ročník ukončila v R. Š., C. XX, H.. Na aktuálnej strednej škole sa jej zatiaľ páči, je spokojná s výberom. Nemá špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, neregistrujú kognitívne deficity, ani vývinové poruchy učenia. Ide o veľmi komunikatívne, milé, priateľské dievča. Jej všeobecný prehľad je na dobrej úrovni. V poslednom období po zdravotnej stránke riešila žalúdočné ťažkosti. Inak je vnímaná veľmi pozitívne, v Y. H. má priateľov a je dostatočne samostatná. Vo vzťahu k vychovávateľom a k ostatným zamestnancom Y. H.Á. je slušná, vie sa ovládať v prípade, že s niečím nesúhlasí. Ako najstaršia zo sestier je tá, ktorá vie ostatné dievčatá pri nezhode upokojiť, alebo im danú situáciu vysvetliť. V. rada kreslí a športuje, v minulom školskom roku navštevovala hasičský krúžok, ktorý ju veľmi bavil. Pomáha s nákupmi, občas pri varení, stolovaní, služby na skupine robí bez problémov, vo svojich veciach si udržuje poriadok. V. je v starostlivosti pediatričky O.. O. S. H.. Je dispenzarizovaná v ortopedickej ambulancii O.. A. a gastroenterologickej ambulancii O.. U., má diagnostikovanú intoleranciu na laktózu. Od umiestnenia detí do Y. H. blízka rodina, rodičia V. V. L. X. a starí rodičia Š. V. I. X., javili o deti aktívny záujem. Deti v zariadení pravidelne navštevovali, boli s nimi vo veľmi frekventovanom telefonickom kontakte, počas letných prázdnin deti chodili do domácnosti rodičov, pričom V. bola v domácnosti rodičov na vlastnú žiadosť iba v termíne od 05.08.2022 do 07.08.2022. Ostatné deti sa z pobytov vracali spokojné, opakovane sa dopytovali, kedy môžu ísť k rodičom opäť, rodičia sa im počas pobytu vo svojej domácnosti venovali, chodili na výlety, hrali spoločenské hry, varili obľúbené jedlá a pod. Dňa 07.09.2022 sa uskutočnilo spoločné stretnutie rodičov a všetkých štyroch dcér. V. im odkomunikovala svoj postoj voči návratu domov, rodičia boli sklamaní, ale vyjadrili sa, že rešpektujú jej rozhodnutie. Vzhľadom na vysoké riziko retraumatizácie pri návrate do rodinného prostredia Y. H. neodporúča návrat V. domov. Z jej aktuálneho psychického rozpoloženia je zrejmé, že je ešte potrebný

čas na spracovanie traumatických udalostí, ktoré sa odohrali, a až následne bude možné opäť pracovať na obnovení dôvery vo vzťah s rodičmi. V tejto veci bol dňa 14.09.2022 v Y. H. zisťovaný názor maloletej V. X.. Maloletá sa pri ňom vyjadrila, že sa nechce vrátiť domov k rodičom, ani k nikomu z rodiny. Chce zostať v CDR Trenčín, kde je spokojná a zvyknutá. Uviedla, že pobyty v domácom prostredí sú pre ňu problematické, necíti sa doma dobre, vplyva to na jej psychiku, prostredie a aj „ľudia“ jej pripomínajú udalosti súvisiace s trestne stíhaným páchatelom. Doma je stále nervózna, impulzívna, „neznesie to tam“ a „nevie tam fungovať“. Keď je doma, „ide jej pred oči, čo sa tam stalo“. Napriek súčasným vyjadreniam rodičov, že dcéram veria, si podľa jej slov získanie ich dôvery bude vyžadovať dlhší čas. S rodičmi sa o tom rozprávala, že chce zostať v Y. H., neboli nadšení, ale povedali jej, že to je jej život. Maloletej V. bolo vysvetlené, že na základe jej vyjadrenia ako aj na základe odporúčania Y. H. bude Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom podaný návrh na opakované uloženie výchovného opatrenia a na neodkladné opatrenie tak, aby mohla zostať v Y. H.. Je v záujme maloletej, aby sa vrátila do rodinného prostredia, avšak maloletá na návrat do domáceho prostredia nie je ešte pripravená. Vyplýva to z jej vyjadrení, ako aj zo správy Y. H.. Dôvodom je pretrvávajúce riziko retraumatizácie maloletej pri pobytoch v domácom prostredí ako jeden z dôsledkov jej sexuálneho zneužívania v domácom prostredí páchatelom, ktorý je stále väzobne stíhaný. V tejto súvislosti došlo aj k ochladnutiu vzťahov medzi ňou a jej rodičmi, ale aj širšou rodinou. Obnovenie týchto vzťahov bude vyžadovať dlhší čas, počas ktorého bude maloletej potrebné poskytovať odbornú, najmä psychologickú pomoc. Maloletá sa vyjadrila, že chce zostať v Y. H., na ktorého podmienky je už zvyknutá, cíti sa tam dobre a bezpečne. Y. H. s tým súhlasí. V súčasnosti je preto v najlepšom záujme maloletej V., aby zotrvala v Y. H., kde jej bude naďalej poskytovaná odborná pomoc zameraná na zvládnutie návratu do domáceho prostredia a na konsolidáciu vzťahov s rodičmi. V súčasnosti by návrat maloletej do domáceho prostredia z dôvodu retraumatizácie maloletej vážne ohrozil jej ďalší psychický vývoj.

2. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4P/19/2020-192 zo dňa 10.09.2021 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoP/65/2021-255 zo dňa 18.01.2022 bolo maloletým deťom X. uložené pobytové výchovné opatrenie v Y. A. W. V. F. S., Y. X, S., P. N. (Ď. U. „ S.), na dobu 6 mesiacov za účelom odbornej pomoci maloletým deťom a na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov.

3. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 22.03.2022 č.k. 12P/24/2022-11 bolo maloletej V. a jej sestram uložené výchovné opatrenie - pobyt v Y. A. W. V. F. H. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov detí na obdobie 6 mesiacov. Toto rozhodnutie bolo vykonateľné 22.03.2022, 6-mesačná lehota uplynie 22.09.2022.

4. Podľa § 365 ods. 1, 3 zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok), ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

5. Ako vyplýva z podaného návrhu, maloletá V. spolu so svojimi sestrami G., G. V. L. mali pôvodne uložené výchovné pobytové opatrenie na dobu 6 mesiacov za účelom odbornej pomoci maloletým deťom a na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Deti boli dočasne v zariadení práve z dôvodu predchádzajúcich traumatizujúcich zážitkov a účelom výchovného opatrenia bolo zabezpečiť, aby sa deti mohli vysporiadať s udalosťami, ktoré sa v rodine odohrali. Je zrejmé, že maloletá V. doposiaľ situáciu nespracovala, s prežitými udalosťami sa nevysporiadala a návrat domov z tohto dôvodu odmieta. Jej vzťah k rodičom síce zostáva zachovaný, avšak prostredie, do ktorého by sa mala vrátiť je pre ňu traumatizujúce, a to napriek všetkým opatreniam, ktoré boli doposiaľ urobené. Zatiaľ čo sa jej súrodenci z pobytov doma vracali spokojní, maloletá V. popisovala pocity, ktoré mala doma ako negatívne. Doma sa cíti pod neustálym tlakom, nevie doma fungovať, neznesie to tam. Aj napriek tomu, že rodičia prehodnotili svoj postoj a deklarujú, že svojim deťom veria, pre V. ešte nenastal správny čas na návrat domov. V Y. H. s ňou pracuje pravidelne psychológ, za pomoci ktorého postupne svoje pocity dokáže zvládať. Je však zrejmé, že v jej prípade, na rozdiel od jej súrodencov, bude náprava trvať podstatne dlhší čas. Nevyhnutne potrebuje odbornú psychologickú pomoc, ktorá je jej stále v Y. poskytovaná. V Y. sa cíti bezpečne, chce tam sama zostať. Rodičia maloletej majú síce záujem na vrátení V. a ostatných detí do ich domova, v prípade V. to však ešte aktuálne bez ohrozenia jej psychického stavu nie je možné. V záujme maloletej je vysporiadať sa so stresujúcimi zážitkami. Jej návrat do domáceho

prostredia by za súčasnej situácie predstavoval vážne ohrozenie jej zdravotného stavu. Súd ju preto dočasne zveril do starostlivosti Y. A. W. V. F. H..

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa ods. 2 na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 360 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Inštitút neodkladných opatrení je upravený v § 324 a nasl. CSP. V § 360 až 369 CMP sú obsiahnuté len niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, ktoré sú výnimkou zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP, na postup súdu pri rozhodovaní o neodkladných opatreniach, ktorý nie je upravený v CMP, sa použijú ustanovenia CSP.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa ods. 2 neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa ods. 3 za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

10. Z ustanovení CSP a CMP vyplýva, že predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba neodkladnej úpravy pomerov, alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Z citovaného ust. § 325 CSP vyplýva, že je možné nariadiť neodkladné opatrenie i v inom znení (Neodkladným opatrením je možné strane uložiť najmä...), ako je uvedené v tomto ustanovení, prípadne v ustanoveniach CMP, upravujúcich neodkladné opatrenia, tieto nie sú v § 325, resp. ustanoveniach CMP, vymenované taxatívne.

11. Súčasne súd rozhodol aj o uložení výchovného opatrenia tak, aby mohla byť maloletej poskytovaná komplexná odborná pomoc, ktorá je jej poskytovaná aj v súčasnosti a má na ňu pozitívny vplyv. V danom prípade sú súdu pomery na strane maloletej známe z predchádzajúcich konaní. Prerušenie psychologickkej pomoci by sa negatívne odzrkadlilo na jej zdravotnom stave, preto bolo vo veci nariadené nové výchovné opatrenie smerujúce k tomu, aby došlo k náprave pomerov u maloletej a v jej rodine. Ukladanie výchovného opatrenia rodičom maloletej je v tomto prípade bezpredmetné, v náprave vzťahov sú ochotní spolupracovať aj dobrovoľne, čo robili aj doposiaľ. Ich záujmom je, aby sa dcéra vrátila domov.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v piatich vyhotoveniach.

Uznesenie o nariadení tohto neodkladného opatrenia v časti dočasného zverenia maloletej do starostlivosti CDR (výrok I.) je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení výchovného opatrenia (výrok II.) je vykonateľné doručením tohto rozhodnutia účastníkom konania.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje (uvedie sa dátum vydania napadnutého rozhodnutia, číslo konania uvedené v pravom hornom rohu napadnutého rozhodnutia), v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto uznesením splnená dobrovoľne, bude jej plnenie realizované výkonom rozhodnutia